

Kelmės rajono mokyklų kuprinių svėrimų akcijos apžvalga

2013 metais Kelmės rajono mokyklose kuprinių svėrimo akcijoje dalyvavo 789 mokiniai (2012 metais – 812 mokinių), kurie mokėsi 4-6 klasėse. Iš viso 397 mergaitės ir 392 berniukai.

1 lentelė. Kelmės rajono mokyklų mokinių dalyvių skaičius

	4 kl. mokiniai	5 kl. mokiniai	6 kl. mokiniai	Iš viso
Dalyvių skaičius	244	270	275	789

Dviejų trečdalių (67%) mokinių kuprinių svoris buvo iki 10% mokinio svorio, 30% mokinių (iš viso 239 mokiniai) – 10-15% mokinio svorio, o 3% (iš viso 26 mokiniai) kuprinių svėrimo akcijos metu nešiojo kuprines svėrusias daugiau kaip 15% paties mokinio svorio.

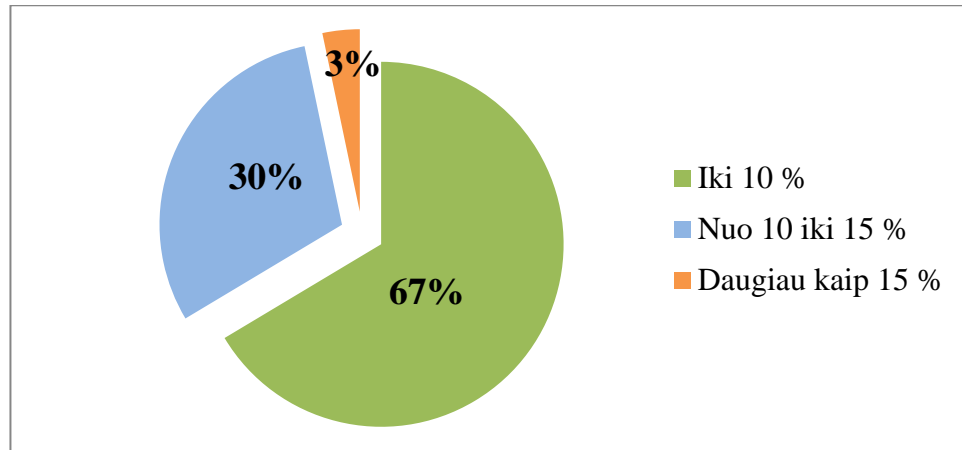
Palyginus su 2012 metų duomenimis, per vienerius metus mokinių kuprinės palengvėjo. 2012 metais tik pusė (51%) mokinių kuprinių buvo iki 10%, kai 2013 metais 16% daugiau ir siekė 67%. Tokiu būdu per metus sumažėjo nešiojusių kuprines sveriančias 10-15% mokinio svorio nuo 43 iki 30%, o sunkesnes nei 15% mokinio svorio – nuo 6 iki 3%, t.y. nuo 46 mokinių 2012 metais iki 26 mokinių 2013 metais.

Lengviausios kuprinės buvo ketvirtokų, nes 74% ketvirtos klasės mokinių kuprinės svoris buvo iki 10% mokinio svorio, ketvirtadalis (24%) ketvirtokų nešiojo kuprines svėrusias nuo 10 iki 15% mokinio svorio, o 2% (iš viso 4 mergaitės ir 1 berniukas) ketvirtokų kuprinių svoris sudarė daugiau kaip 15% jų pačių svorio.

Sunkiausios kuprinės buvo penktokų. Jų 57% nešiojo iki 10% mokinio svorio sveriančias kuprines, o 37% (34% mergaičių ir 41% berniukų) kuprinių svoris buvo nuo 10 iki 15% bendro mokinio svorio, dar 5% (3% mergaičių ir 7% berniukų) penktos klasės mokinių kuprinės svėrė daugiau kaip 15% (iš visų 26 mokinių, kurių kuprinės buvo sunkesnės nei 15% mokinio svorio, penktokai sudarė daugiau nei pusę, viso jų buvo 14).

Šeštokų kuprinės atitiko bendrus 4-6 klasės svorių vidurkius, nes iki 10% kuprines nešiojo 68%, nuo 10 iki 15% – 29%, o sunkiausias kuprines sveriančias daugiau kaip 15% – 3% šeštokų, o tai sutapo su 2013 metų kuprinių akcijos visų dalyvių vidurkiu.

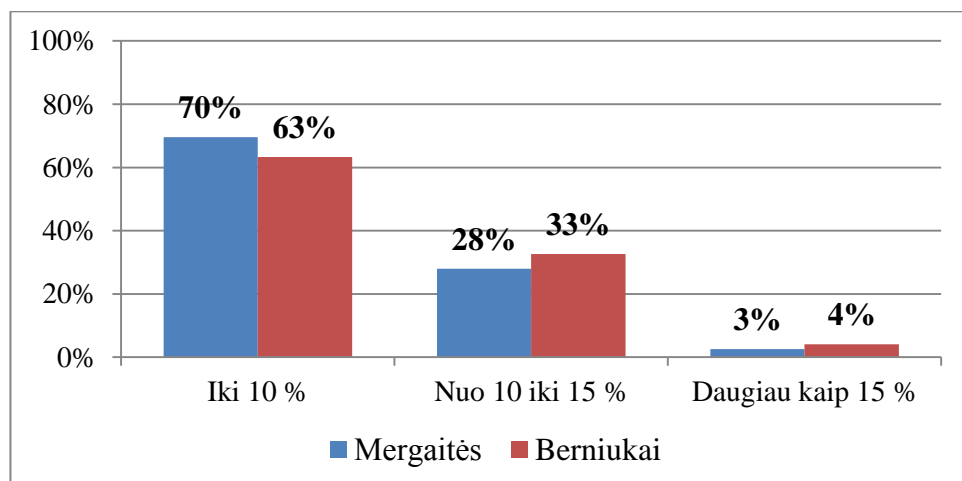
1 pav. Kuprinių svorio pasiskirstymas

Be to, pastebima, kad berniukų kuprinės buvo sunkesnės nei mergaičių. Iki 10% mokinio svorio kuprines nešiojo 70% mergaičių ir 63% berniukų, nuo 10 iki 15% – 28% mergaičių ir 33% berniukų, o daugiau kaip 15% – 3% mergaičių ir 4% berniukų.

Jei ketvirtokų mergaičių ir berniukų svoriai buvo panašūs (iki 10% – 74%, nuo 10 iki 15% – 24%, daugiau kaip 15% – 2% mokinių) ir, pavyzdžiui, mažiau berniukų nešiojo kuprines nuo 10 iki 15% ir daugiau nei 15% jų bendro svorio, tai penktoje ir šeštoje klasėse atvirkščiai ir skirtumas akivaizdus. Jei 5 klasėje 63% mergaičių kuprinių svoris buvo iki 10% bendro mokinio svorio, tai berniukų šiek tiek daugiau nei pusė (52%), tačiau jų didesnė dalis kuprinės svėrė nuo 10 iki 15% (iš viso 42 mergaitės ir 59 berniukai) ir daugiau kaip 15% (iš viso 4 mergaitės ir 10 berniukų). 41% berniukų kuprinės svėrė tarp 10 ir 15%, o 7% – daugiau kaip 15%, tuo tarpu mergaičių atitinkamai buvo mažiau ir sudarė trečdalį (34%) ir 3%. 72% šeštokių mergaičių kuprinių svoris buvo iki 10%, o berniukų – 64%, tačiau berniukų daugiau kuprinės svėrė nuo 10 iki 15%, iš viso beveik trečdalis (32%) kai mergaičių 26% ir daugiau kaip 15% (berniukų 4%, o mergaičių 1%).

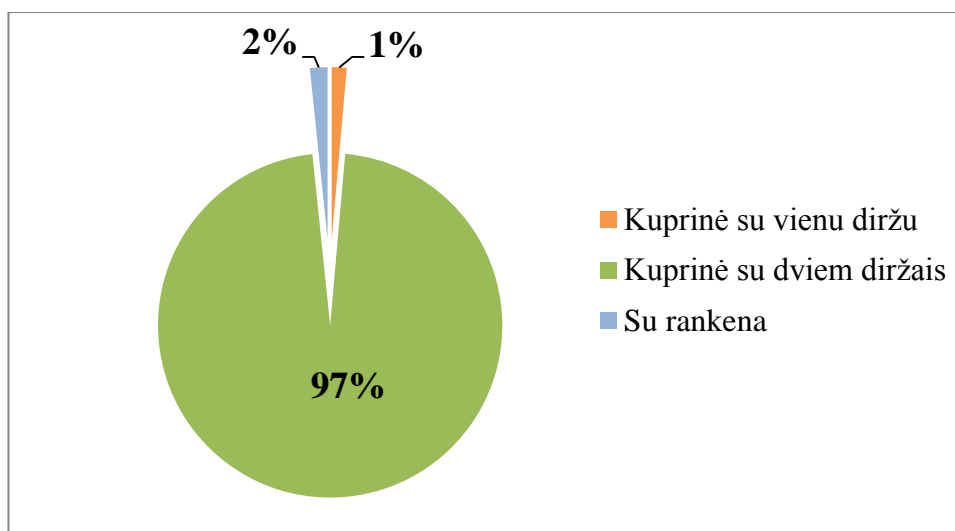
2 pav. Kuprinių svorio pasiskirstymas pagal lytį

Beveik visi mokiniai turėjo kuprines su dviem diržais (97%). Iš viso 7 mergaitės ir 4 berniukai turėjo kuprines su vienu diržu, o 11 mergaičių ir 2 berniukų kuprinės buvo su rankena. Vadinasi didesnę dalis berniukų nešiojo kuprines su dviem diržais nei mergaičių. Jei po vieną mergaitę ketvirtokę turėjo kuprinę su vienu diržu ir su rankena, tai tuo tarpu visi ketvirtokai berniukai (iš viso 120) turėjo kuprines su dviem diržais 4 klasėje. 6 penktokės mergaitės turėjo kuprines su vienu diržu (kuprines su vienu diržu turėjo ir 4 penktokai berniukai) ir dar dvi mergaitės su rankena, tai tarp visų 148 šeštokių mergaičių 8 turėjo kuprines su rankena (taip pat ir 2 berniukai).

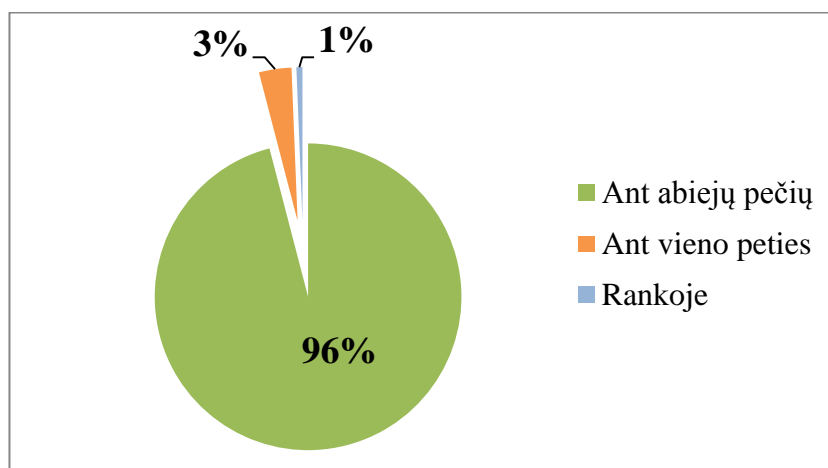
Atšvaitą turėjo 55% mergaičių ir pusė (50%) berniukų. Jei 60% ketvirtokų turėjo atšvaitus, tai 5-6 klasių mergaičių skaičius siekė apie pusę, o 5-6 klasių berniukų dar mažiau ir nesiekė nei pusės, penktokų berniukų atšvaitus turėjo 48%, o šeštokų – 44%.

3 pav. Kuprinių pasiskirstymas pagal tipą

Beveik visi mokiniai, taip pat kaip ir su kurpinių tipu, pagal kurpinių nešiojimo būdą kuprines nešioja ant abiejų pečių (96%). Ant vieno peties kuprines nešiojo 27 mokiniai, o rankoje dar 5 mokiniai. Ant vieno peties kaip ir rankoje kuprines nešiojo daugiau mergaitės negu berniukai. Iš 27 ant vieno peties nešiojančių mokinių 16 buvo mergaičių ir 11 berniukų, o iš 5 rankoje – 4 mergaitės ir vienas berniukas. Jei ketvirtokų tarpe dvi mergaitės nešiojo kuprines ant vieno peties, o daugiau visi (tiek mergaitės, tiek berniukai) kuprines nešiojo ant abiejų pečių, tai su amžiumi kuprinių nešiojimo būdai ant vieno peties ir rankoje auga. Penktoje klasėje 5 mergaitės ir 7 berniukai nešiojo kuprines ant vieno peties, dar 1 mergaitė – rankoje, o šeštoje klasėje 9 mergaitės ir 4 berniukai ant vieno peties, o rankoje – atitinkamai, 3 mergaitės ir 1 berniukas.

4 pav. Kuprinių pasiskirstymas pagal nešiojimo būdą

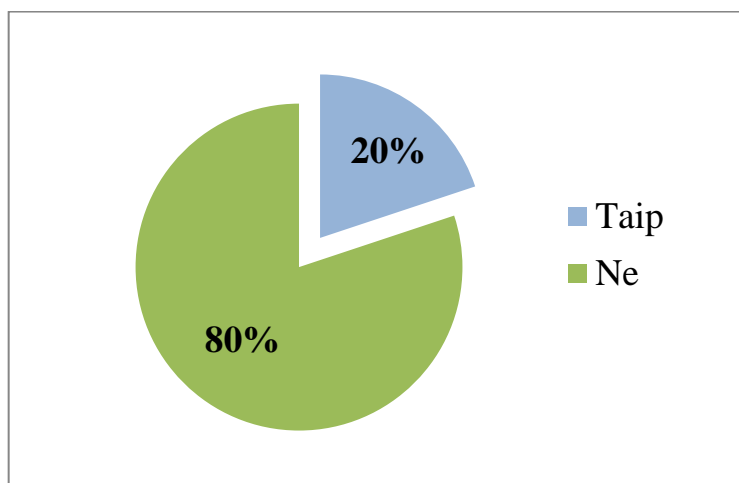

Visų kuprinių su turiniu svoris vienam mokiniui vidutiniškai buvo 3,55 kg (mergaičių – 3,47 kg, berniukų – 3,63 kg). Mergaičių kuprinės vidutiniškai šiek tiek lengvesnės, tai daugiausia lėmė vadovėlių ir pratybų svoris. Visų vadovėlių ir pratybų sąsiuvinį svoris vienam mokiniui sudarė 2,27 kg (mergaičių – 2,22 kg, o berniukų – 2,33 kg). Jei vadovėliai ir pratybos sudaro 2,27 kg kuprinės svorio, tai visas likęs turinys kartu su kuprine sveria dar 1,28 kg.

Ketvirtokų kuprinės su visu turiniu vidutiniškai svėrė po 3 kg, tai penktokų 1 kg daugiau (4 kg), o šeštokų – 3,64 kg. Skirtumas išryškėja daugiausia dėl vadovėlių ir pratybų svorių. Ketvirtokų vadovėlių ir pratybų svoriai buvo 1,76 kg, penktokų jau 2,58 kg, o šeštokų – 2,43 kg. Pačių kuprinių ir kitų daiktų svoriai buvo gana panašūs pagal klases: ketvirtokų – 1,23 kg, penktokų – 1,4 kg, o šeštokų – 1,21 kg.

Paklausus mokinių, ar jų kuprinė yra sunki, tai paaiškėjo, kad 80% mokinių atsakė, kad jų kuprinės jiems yra nesunkios, o penktadalis (20%), kad yra sunkios. Vienodai sunkios kuprinės buvo tiek berniukams, tiek mergaitėms.

5 pav. Mokinių atsakymų pasiskirstymas, ar kuprinė jiems sunki?

Išvados:

Per vienerius metus mokinių kuprinės palengvėjo. 2013 metais 67% mokinių kuprinių svoris buvo iki 10%, 30% mokinių – nuo 10 iki 15%, o 3% – daugiau kaip 15% mokinio svorio. Lengviausios kuprinės buvo ketvirtokų (74% nešiojo iki 10% mokinio svorio), o sunkiausios – penktokų (57% nešiojo iki 10% mokinio svorio). Berniukų kuprinės buvo sunkesnės nei mergaičių.

Beveik visi mokiniai turėjo kuprines su dviem diržais (97%), kurias nešiojo ant abiejų pečių (96%). Didesnė dalis berniukų nešiojo kuprines su dviem diržais ir ant abiejų pečių nei mergaičių. Atšvaitą turėjo 55% mergaičių ir pusė (50%) berniukų, tačiau vyresnių klasių mokiniai rečiau turėjo atšvaitus.

Visų kuprinių svoris vienam mokiniui vidutiniškai buvo 3,55 kg. Mergaičių kuprinės lengvesnės nei berniukų dėl vadovėlių ir pratybų svorio. Visų vadovėlių ir pratybų sąsiuvinių svoris vienam mokiniui sudarė 2,27 kg.

Ketvirtokų kuprinės su visu turiniu vidutiniškai svėrė po 3 kg, penktokų 1 kg daugiau (4 kg), o šeštokų – 3,64 kg. Penktadalis (20%) apklaustų mokinių mano, kad jų kuprinės jiems yra sunkios.